

Gerrie en Gerard Leffers

Met het lange gras uit het natuurgebied kunnen de simmentalers van familie Leffers goed uit de voeten. Op een sober rantsoen produceren ze bovendien genoeg melk.

Activiteiten:	vleesveehouder, beheerder
	230 ha natuurgebied
Ras:	simmentalers
Aantal stuks:	180

Familie Leffers kruist Oostenrijkse zoogkoeien met een Belgisch-witblauwstier

Simmentalers in Drentse natuur

Met 180 simmentalers beheren Gerard en Gerrie Leffers 230 hectare natuurgebied. Ze kruisen de koeien met een Belgisch-witblauwstier. Alle kalveren mesten ze af. 'Zelf opfokken kost te veel tijd én is te duur. We kopen liever gekalfde Oostenrijkse simmentalers.'

tekst Inge van Drie

De stal is bijna leeg. De meeste koeien lopen alweer buiten. Het gros van de 180 zoogkoeien van Gerard (70) en zoon Gerrie (42) Leffers uit Uffelte geniet van april tot november van de Drentse natuur. De ondernemers beheren op de

grens van Drenthe en Overijssel 230 hectare natuurgebied. Ze doen dat met simmentalers. Dat ras is een bewuste keus. Gerard Leffers, die kennismaakte met het roodbonte ras tijdens een vakantie in Oostenrijk, somt de voordelen op. 'Sim-

mentalers zijn ruim en groot, kalven vlot en zijn gemakkelijk in de omgang. Ze kunnen goed uit de voeten met lang gras. Daarnaast krijgen ze alleen mineralen. Op dat sobere rantsoen produceren ze genoeg melk voor de kalveren.'

Dat laatste vinden vader en zoon Leffers een belangrijke voorwaarde. De kalveren blijven de eerste zeven à acht maanden bij hun moeder en aan bijvoeren doen ze niet. 'We mogen van de natuurbeschermingsorganisaties geen ruif of biksbak in de natuurgebieden plaatsen om krachtvoer te geven', legt Gerrie uit.

Zelf opfokken te duur

De koeien kalven bij voorkeur in februari of maart. Na het kalven houdt de familie Leffers moeder en kalf een dag apart voor ze tussen het koppel gaan. 'Zo kunnen we ze goed in de gaten houden en hebben we het snel door als een kalf bijvoorbeeld niet goed drinkt. De meeste kalveren staan en drinken binnen een half uur. Zoogkoeien houden lijkt gemakkelijk, maar elk dier vraagt verzorging en aandacht. 's Ochtends gaan we eerst voeren, instrooien en vegen voor we zelf gaan eten.'

In april gaan de dieren naar buiten. Bij elk koppel van ongeveer veertig zoogkoeien plus bijbehorende kalveren loopt een Belgisch-witblauwstier. 'Geen echte dikbil, maar een grote en lange stier. Keizersnedes kennen we zo goed als niet.' Alle kalveren die in Uffelte geboren wor-

den, verlaten het bedrijf voor ze een jaar oud zijn. Dat geldt ook voor de vaarskalveren. 'Zelf opfokken kost te veel tijd én is te duur', klinkt Gerrie stellig. 'We kopen liever Oostenrijkse simmentalers aan die één of twee keer gekalvd hebben. Zolang de uier goed is en de koe weer drachtig wordt, houden we haar aan. We hebben er koeien tussen lopen van vijftien jaar oud.'

Als de kalveren zeven tot acht maanden oud zijn, halen Gerard en Gerrie ze weg bij hun moeder. Op een rantsoen van biologische mais en brok mesten ze de kalveren vervolgens af. 'Simmentalers groeien hard', geeft Gerard aan. 'Op een leeftijd van elf maanden wegen ze 220 kilo en sommige zelfs wel 260 kilo.' De maatschap levert de afgemeste kalveren – zo'n 160 stuks per jaar – aan Eco Fields. Ook de uitstootkoeien zorgen voor inkomsten, maar dat is samen met de verkoop van de kalveren niet voldoende. 'We hebben de toeslagrechten wel nodig om te kunnen bestaan', vertelt Gerrie.

2500 balen per jaar

Wulpen, Kieviten, grutto's. In het land wemelt het van de weidevogels. Ook de zeldzame kwartelkoning – 'kleiner dan

Naast mineralen krijgen de koeien het hele jaar niets anders dan (kuil)gras

een fazant en groter dan een patrijs' – nestelt in het natuurgebied. 'Rond het nest laten we gerust vijf of zes hectare gras staan. Dat hoort er bij als je werkt voor natuurorganisaties', zegt Gerrie. Het beheer van het reservaat zorgt voor meer beperkingen in de bedrijfsvoering. Zo moet de mest vóór 15 maart op het land liggen en mag de maaimachine pas na 15 juni het land in en op sommige percelen pas na 15 augustus. 'We maaien 40 tot 50 hectare in één keer. Van tevoren plaatsen we vlaggen om de reeën te verdrijven. Wij schudden het gras, het maaien en harken neemt de loonwerker voor zijn rekening.' Al het gras gaat in balen, zo'n 2500 per jaar. 'Men zegt dat balen duur zijn, maar ze geven geen afval en balen broeien niet. Bovendien hebben we geen kuilvoersnijder of blokkenwagen nodig', vertelt Gerard. Slepen, rollen en bloten doet de familie Leffers zelf. 'Natuur is mooi, maar het vergt wel onderhoud. Als we niet regelmatig bloten, zie je door alle pitrusplanten geen kalfje meer lopen.'

In het zomerseizoen nemen vader en zoon regelmatig een kijkje bij de koeien. 'Koppels met kleine kalfjes controleren we elke dag, koppels met grotere kalveren twee tot drie keer per week.' In de winter zijn alle dieren op stal, ook dan in grote groepen van 40 tot 60 dieren. 'Koeien zijn kuddedieren. Die moet je niet te veel scheiden', vindt Gerard.

Bezoekers uit Japan

Eind jaren negentig bouwden Gerard en Gerrie een hellingstal met een afschot van tien procent. Die bijzondere stal leverde heel wat bekijks op, tot aan bezoekers uit Japan en de Oekraïne toe. 'Als de stal goed bezet is en we fijn gehakseld stro gebruiken, lopen de koeien de mest vanzelf naar beneden. Achter het voerhek zorgt een mestschuif met een ketting van 180 meter lang voor de afvoer van de mest via een ondergrondse bunker naar de mestplaats.'

Vanwege uitbreiding kwam er in 2008 nog een stal bij, ditmaal een potstal. 'In de hellingstal gebruiken we een derde minder stro, maar een hellingstal heeft één nadeel: er is mestopslag nodig. In een potstal kun je de mest zes maanden opslaan. Bovendien heb je geen dure installatie nodig om het stro dagelijks in de stal te blazen zoals in de hellingstal.' Als het eenmaal voorjaar is, gaan de koeien zo snel mogelijk weer naar buiten. Gerard: 'Ze willen in Nederland zo graag de koe in de wei. Daar zouden wij ook best premie voor kunnen krijgen.'

